

ERCAN CANER : KRAL DELİ DONALD

İnsanlar bir kralın akıl sağlığını sorgulamaya başladığında hikâyenin sonu o ülke için iyi bitmez!

YAZAR: RICHARD EVANS

ÇEVİREN: ERCAN CANER 17 HAZİRAN 2017

Birleşik Devletlerin 45'inci Başkanı Donald J. Trump uzun bir süredir görevde olmamasına rağmen şimdiden iktidarının şekli ve karakteristikleri açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Geleneklere uygun bir şekilde; yetenek ve deneyimleri göz önüne alınarak atanan devlet görevlileri vasıtası ile yönetmek ve ne kadar isteksiz de olsa Kongre ile anlaşarak bir yönetim kadrosu oluşturmak yerine yakın çevresinde birçoğunun kendisi gibi hiçbir devlet deneyimi olmayan ve ona karşı basın ve yargı bağımsızlığı gibi anayasal düzenlemeler nedeniyle uygulanan sınırlamalara karşı çıkan dost danışman ve akrabalarından oluşan bir seçkinler topluluğu oluşturmayı tercih etmiştir.

Başkan Donald Trump'ın yakın çevresi tam anlamıyla daha resmi olan yapıları dışlayan eski monarşilere benzemektedir. Ne de olsa Trump seçim kampanyası esnasında seçmenlerine radikal değişiklikler yapma Washington yönetim sistemini baypas etme veya yıkma yönünde söz vermiş bu popülist söylemlerinden ötürü Amerikan halkının büyük desteğini kazanmıştır.

Deli olmayabilir fakat giderek artan sayıda yorumcu Trump'ın bunadığını zekâ seviyesinin normalin altında olduğunu veya bir tür kişilik bozulması yaşadığını iddia etmektedirler.

Bununla beraber Trump'ın kısa başkanlık döneminde ortaya çıkan sonuç kaos ve karmaşa büyük çelişkiler ve devlet sisteminin felç olmasıdır. Günümüzde artık Birleşik Devletler başkanının kendisine verilen bilgilendirme metinlerini kesinlikle okumayan aslında diğer alanlar da dâhil olmak üzere istihbarat alanındaki uzmanların tavsiyelerine kulak asmayan yönetiminin ilan ettiği politikalar ile uyumlu olup olmadıklarına aldırmadan kısa açıklamalar ile insanları görevden uzaklaştıran cümle kurarken özne ve filleri anlamlı bir şekilde birleştiremediği açıkça görülen devlet sırlarını yabancı güçlere vermeye eğilimli ve

ne gerçeğe ne de Anayasaya (en azından din ve ifade özgürlüğü alanlarında) hiçbir saygısı olmadığı açıkça görülen birisi olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Deli olmayabilir fakat giderek artan sayıda yorumcu Trump'ın bunadığını veya zekâ seviyesinin normalin altında olduğunu ya da bir tür kişilik bozulması yaşadığını iddia etmektedirler.

Devlet başkanının görevlerini düzgün bir şekilde yerine getirme yeteneğinin olmadığı durumlarda tarih bize nasıl bir yol göstermektedir? İnceleyeceğimiz tarih başkanın Kongre tarafından görevden uzaklaştırılmasına rastlanmayan Birleşik Devletler başkanlık tarihinden ziyade geçmişte ve dünyanın başka yerlerinde yeteneksiz oldukları veya yeteneksiz oldukları iddiaları ile görevden uzaklaştırılan yöneticiler ile ilgilidir.

Politik elitler gerçek veya temsili bir devlet başkanının ülkenin genel çıkarları adına görevden uzaklaştırılması sonucuna vardıklarında ne olur? Trump'ın şimdiye kadar olan yönetim stili göz önüne alındığında bu soru hiç şüphe yok ki daha da daraltılabilir: Bir kralın zihinsel açıdan yönetime uygun olmadığı belirlendiğinde ne olur?

Tıpkı geçmişte olduğu gibi modern zamanlarda da delilik hassas ve göreceli bir kavramdır; delilik dengesizlik paranoya veya fiili fiziksel saldırganlığın belirgin işaretleri olmaksızın bir insanın deliliğini açıkça ortaya koymak mümkün değildir.

Fakat bu türden deliliklere Avrupa kraliyet ailelerinde oldukça sık rastlanmaktadır ve bunun tek nedeni de kraliyet üyelerinin alt tabakadan insanlarla evlenememeleri nedeniyle tercih ettikleri kendi soylarından insanlarla çiftleşmeleri değildir. Erik Midelfort'un 1996 tarihli *Rönesans Almanya'sının Deli Prensleri* isimli eğlenceli monografisinde açıkladığı gibi 16'ncı yüzyıl Almanya'sında yaklaşık olarak 30 kadar Alman dük prens ve kontu mahkemeler ve hükümetin bakanları tarafından tıbbi tedavi görecektir ve görevlerinden uzaklaştırılmaya yetecek kadar deli olarak nitelendirilmiştir. Fakat deliliğin tam olarak manası nedir? Midelfort yazdığı monografide danışmanlar ve aile üyelerinin zihin kapasitesi açısından yönetime uygun olmayan prenslerle karşılaştıklarında bu tür davranışları **“zayıflık aptalca hareketler dermansızlık ve hak etmeme”** ve bazen de **“taşkınlık melankoli veya hastalık”** olarak nitelendirdiklerini açıklamaktadır. Klinik açıdan delilik kavramının tanımlanması veya deli tanısının koyulabilmesi ancak 19'uncu yüzyılda mümkün olabilmektedir.

Erken modern dönemlerde Kutsal Roma İmparatoru Rudolf II'nin oğlu metresine ölene kadar işkence yapan günlerce üzerinde kadının kan ve beyin parçaları ile dolaşan hizmetkârlarına saldıran mobilyaları tahrip eden elbiselerini parçalayan saçma sapan sesler çıkaran ve iddialara göre sonunda babasının emriyle 1609 yılında boğularak öldürülen Avusturyalı Don Julius Caesar gibi birkaç prens açık ve tam olarak deli olarak nitelendirilmiştir. Küçüklüğünde ev hayvanlarına işkence yapan ve arkadaşlarına karşı saldırgan tutumlar sergileyen Caesar gençliğinde içmeye başlamış ve sadist eğilimler içeren bir seks hayatı olmuştur. Çetesiyle birlikte fakirlerin evlerini basan pislik Caesar bakire kızlara işkence yaparak tecavüz etmiştir. Babası Kutsal Roma İmparatoru tarafından hapsedilen aç bırakılan pislik parçası Caesar sözde kutsal babasının verdiği emirle boğularak infaz edilmiştir.

Geceleri yatağında Türkler gelecek diye elbiseleri ile uyuyan ilaçlarını yerlere döken odada olmayan hayali insanlarla konuşan ve İmparator Maximilian II tarafından gönderilen elçiye saat fırlatan Prusya Dükü Albrecht Friedrich gibi bazıları ise sanrı ve hezeyanlardan yakınmışlardır. Birbirlerine rakip tıp okullarının garip tedavilerine maruz kalan ve 100.000

adetlik madeni para koleksiyonu ile oyalanan Prusya dükünün yönetim işlerini yürütmek üzere yerine akrabaları görevlendirilmiştir.

Bununla birlikte o dönemlerde daha yaygın olan eski çağlarda ve erken dönemlerde bazen şeytani etkilere de bağlanan bugünkü anlamda depresyon olarak tanımlanan melankolidir.

Geçmiş dönemlerde böyle bir melankoli veya inme bunama akıl hastalıkları ve yaşlanmaktan kaynaklanan diğer felç veya konuşma güçlüğü gibi olaylar tipik bir şekilde prensi görevden uzaklaştırma yerine başka birisini yönetimin başına getirmekle çözüldü.

Fakat durum her zaman böyle değildir. 1848 yılında Merkez Avrupa'sında ortaya çıkan devrimleri göz önüne alalım. Avusturya İmparatoru Ferdinand I'in görevlerini zorlukla yapabilecek yetenekte olduğu Habsburg Hanedanı üyesi olarak iktidara geldiği ilk andan itibaren herkes tarafından bilinmektedir. Sınırlı entelektüel kapasitesi hakkında sayısız hikâye bulunmaktadır. Bir gün kendisine mevsimi olmadığından kayıslı hamur tatlısı yiyemeyeceği söylendiğinde öfkeden deliye dönmüş ve aşçısına *“Ben imparatorum ve istiyorum”* diye bağırıştır. İki kuzenin oğlu olan Ferdinand I okuma ve yazmayı güçlükle öğrenen epilepsi nöbetleri geçiren konuşma zorluğu çeken ve imparatorluk görevlerini yerine getiremediği açıkça belli olan bir hanedan üyesidir. 1835 yılında tahta çıktığında ülkenin önde gelen devlet adamı Prens Klemens von Metternich kendisi bir diğer politikacı ve imparatorun amcası Arşidük Louis'den oluşan üç kişilik bir konsey tarafından imparatorluğun yönetim faaliyetlerini yürütmüştür.

Avusturya Ferdinand I. 1840 tarihli portresi. Francesco Hayez.

Fakat bu durum 1848 yılında meydana gelen devrimi geciktirme ve engellemeyi başaramamıştır. Kalabalıklar Viyana'daki imparatorluk sarayına doğru yürürken Ferdinand Metternich'i çağırması ve ona *“bütün bu insanlar ne yapıyor?”* sorusunu

yönelmiş Metternich'in **"Bir devrim yapıyorlar"** yanıtı karşısında büyük bir şaşkınlık içinde **"Ne bunu yapmaya izinleri var mı?"** sorusunu sormuştur. Hiç te şaşırtıcı olmayan bir şekilde devrim ilerlediğinde ailesi tarafından 18 yaşındaki kuzeni Franz Joseph I adına tahtan feragat etmeye ikna edilmiştir. Habsburg Hanedan üyeleri hayatları boyunca daima iyimser bir tutum takınmışlar fakat asla bir Ferdinand II veya Franz Joseph II ortaya çıkamamıştır. 1866 yılında Franz Joseph Otto von Bismarck'ın Prusya ordusu tarafından yenilgiye uğratıldığında ise son gülen Ferdinand olmuştur. **"Neden Franz Joseph'i** göreve getirdiklerini anlamıyorum savaşları kaybetmekte en az onun kadar iyi olabilirdim"**"** sözlerini sarf ettiği ifade edilmektedir.

19'uncu yüzyıl ortalarında Habsburg İmparatorluğu sonuçsuz tedaviler gerektiren ümitsiz bir durumdadır bahtsız Ferdinand'ın hiç istemese de görevden alınmasına itiraz etmemesinin nedeni budur. Monarşik yönetim yetersizliği olaylarında görevden uzaklaştırma yöntemine nadir olarak başvurulmaktadır bunun nedeni de krallığın Tanrı tarafından verilen kutsal bir hak olduğuna inanılması yönündeki yaygın inanıştır. Eğer Tanrı kralı tahta getirdiyse – ki krallığın babadan oğula geçmesindeki temel neden budur – onu sadece Tanrı görevden alabilir sade ve sıradan insanların bunu yapmaya kesinlikle hakları yoktur. Bu nedenle politik yapının bir bütün olarak tehdit altında olmadığı daha normal zamanlarda kralları tahttan indirmekten genellikle kaçınılmıştır.

1878 yılında Alman İmparatoru Wilhelm I'in başarılı bir suikast girişiminden yaralı olarak kurtulması olayında olduğu gibi kralın gücünü herhangi bir nedenle kaybettiği durumlarda kraliyet işlerini yürütmek üzere bir kral naibinin atanması tercih edilen ve sıklıkla rastlanan bir yöntem olmuştur.

Kral George IV. 1816 tarihli portresi. Thomas Lawrence.

Bir prens naibinin atanmasıyla ilgili en ünlü olay Kral George III'ün durumudur. Kral George III'ün saatlerce ağaçlarla ve kendi kendine konuşmaya başlaması sonrasında

yerine bir kral naibi atanmıştır. Zihninin açık olduğu nadir anlardan bir tanesinde artık hükümdarlık yapma yeteneğinin olmadığını kabul etmiş ve 1811 yılında Parlamento kararıyla en büyük oğlu George'nin kral naipliğine atanmasını kabul etmiştir.

Parlamento tarafından görevlendirilen ve babasının ölümü sonrasında Kral George IV ünvanını alan prens naibi de ne yazık ki uygun bir hükümdar modeli değildir: Afyon bağımlısı çok içki içen ve obur bir adamdır 110 kilo ağırlığındaki prensin bel ölçüsü yaklaşık olarak 130 santimetredir.

Aşırı savurganlığı ve sürekli sarhoş olması onu popüler olmayan bir hale getirir ve 1830 yılında 64 yaşındaki o tarihe kadar tahta geçen en yaşlı kral olan kardeşi William IV'e tahti devreder. William IV sokaklarda kendi başına dolaşan ve rastladığı sıradan insanlara **“Ben kralım biliyorsun değil mi?”** diye sorular soran birisidir. Saray tarihçilerinden Charles Greville günlüklerinde Kral William IV'ün dinleyenlerin tek satırına dahi inanmadıkları saçma sapan ve komik konuşmalar yaptığını konudan konuya atladığını aynı şeyi defalarca tekrarladığını ve yaptığı konuşmaların dinleyenleri güldüren ve yüzlerini kızartan bir sürü aptallık karmaşa ve embesillik içerdiğini yazmıştır. Greville kralın deli olduğuna inanmaktadır ve gerçekten de kral geniş halk kitleleri tarafından **“Aptal Billy”** olarak adlandırılmaktadır.

Fakat 19'uncu yüzyılın başlarında İngiltere Krallığı göreve getirilen bütün kralların zayıflık ve yetersizliklerine rağmen o tarihlerde İngiltere kral ve kraliçelerinin gerçekte çok az yetkilere sahip olması nedeniyle hayatta kalmayı başarmıştır. Zaman içerisinde önde gelen politikacılar hala geçerliliğini sürdüren krallığa karşı gelmede daha az tereddüt göstermişlerdir. Çok geçmeden de kral naipliği fikri İngiltere ve Avrupa'nın diğer yerlerinde de tercih edilen bir uygulama olmaktan tamamen çıkmıştır. Bir İngiliz kralı Kral Edward VIII'in 1936 yılında başından daha önce evlilik geçen Amerikalı Wallis Simpson ile evlenme niyetini ilan etmesinde olduğu gibi geniş olarak yazılı olmayan kurallara karşı geldiğinde politikacılar onu kolayca iktidardan indirmektedir.

Avrupa'da rastlanan son naiplik olayı; Neuschwanstein ve Hohenschwangau adlı peri şatolarının mimarı olan tuhaf ve garip davranışlar sergileyen Ludwig II'nin genç kardeşi Bavyera Kralı Otto'ya ait olandır. Ludwig'in beklenmeyen ve nedeni açıklanmayan ani ölümü sonrasında Otto tahta geçer fakat çok geçmeden muhtemelen frengi hastalığından kaynaklanan nedenlerle derin ve tedavi edilemeyen bir depresyona girer (yaşamının son dönemlerinde felç geçirmiştir). Otto'nun amcası olan Luitpold naip olarak Otto'nun yerine geçer ve 1886-1912 tarihleri arasında hüküm sürdükten sonra yerine geçen kuzeni Ludwig Bavyera parlamentosunu ikna ederek Otto'yu tahttan indirir ve kendisi kral olur.

Böyle durumlarda kraliyet ailesinin rolü de en az politik elitlerin rolü kadar önemlidir. Her ikisinin de hükümet işlerinin her zamanki gibi yürütülmesinde kuvvetli çıkarları bulunmaktadır. Modern devirlerde yönetme yeteneklerine sahip olmayan bir kralı görevden uzaklaştırmada en çok tercih edilen yöntem genellikle kraliyet ailesinin de desteği ile önde gelen politikacıların emirleri ile görevden uzaklaştırılmasıdır.

Osmanlı Sultanı Abdülaziz kendi hükümetinin bakanları tarafından yetersizlik nedeniyle tahttan uzaklaştırıldığında yerine seçilen kuzeni Sultan Murad V sarayın bahçesindeki bir havuza atlamış ve muhafızlara kendisini bir suikasttan korumaları için bağirmiştir. Söylendiğine göre bir gün ve gece boyunca büyük bir korkunun esiri olarak sürekli olarak kusmuştur. Sultan Murad V korkmakta haklıdır: Birkaç gün içinde inanılması zor bir

şekilde Abdülaziz'in iki elinin bileklerini bir makasla aynı anda keserek intihar ettiği açıklanmıştır. Birkaç ay içinde Sultan Murad V de aile üyeleri ve hükümetin bakanlarının koalisyonu ile paranoya ve şizofreni iddialarıyla tahttan indirilmiş ve hayatının geri kalan kısmını hapisanede geçirmiştir. Bunun nedeni; aynı yıl içinde iki Osmanlı padişahının suikastla öldürülmesinin halkta büyük şüpheler oluşturabileceği endişesidir. Genç adam büyük bir ihtimalle Osmanlı İmparatorluğunu yönetmenin yükü ve sorunlarından kurtulduğu için mutlu olmuştur.

Osmanlı İmparatoru Sultan Murad V

Bir kral kendisini görevden uzaklaştırmak isteyen politik elitler ile iş birliği yapmayı reddettiğinde neler olur? Böyle durumlarda bazen sadece yabancı bir kuvvetin devreye girmesiyle gerçekleşse de güç kullanarak o kralı iktidardan uzaklaştırmak bir seçenek haline gelir. Bu seçenek; 1979 yılında Merkezi Afrika Cumhuriyeti'nin başındaki kendine has bir stili olan İmparator Bokassa'nın başına gelen olaydır. Bokassa da iktidara bir askeri darbe sonucunda gelmiş ve iktidara gelmesinin neredeyse hemen arkasından ulusal meclisi dağıtmış ve kendisinin hariç bütün politik partileri yasaklamıştır. O ana kadarki kariyeri kendisini dev aynasında gören fakat gerçekte minnacık zavallı yaratıklar olan bütün diğer diktatörlerinkiler ile tamamen aynıdır.

Abartılı Napolyonvari görüntüsü ve absürdlüğü ile kendisine verdiği unvanlar bütün dünyada alay konusu olmasına neden olur fakat iktidarının çok daha karanlık bir yüzü vardır: Birçok muhalifini tutuklamış işkence yapmış ve bizzat kendi elleriyle öldürmüştür. İktidarı ele geçiren diktatör Bokassa çok geçmeden megalomani belirtileri göstermeye başlar. 1976 yılında ülkesinin gelirinin üçte birini harcadığı oldukça masraflı bir törenle taç giyerek kendisini imparator ilan eder. Abartılı Napolyonvari görüntüsü ve absürdlüğü ile kendisine verdiği unvanlar bütün dünyada alay konusu olmasına neden olur fakat iktidarının çok daha karanlık bir yüzü vardır: Birçok muhalifini tutuklamış işkence yapmış ve bizzat kendi elleriyle öldürmüştür. Bu zalim diktatör ailelerinin Bokassa'nın karılarından bir tanesine ait olan firmadan üzerinde kendi resmi olan pahalı okul

üniformaları almaya zorlanmasını protesto etmek maksadıyla arabasına taş atan okul çocuklarını dahi öldürmüştür.

İmparator Bokassa Aralık 1977 taç giyme töreninde. (Foto: PIERRE GUILLAUD/AFP/Getty Images)

Sonunu hazırlayan bazı kurbanlarının cesetlerini yediği veya daha açık olmak gerekirse bazı kurbanlarının etlerini pişirterek kendisini ziyaret eden Fransa Başkanı Valéry Giscard d'Estaing'e yedirdiği iddiaları olmuştur. 1986 yılında eski sömürgesinde düzeni sağlamak isteyen Fransa'nın gönderdiği birlikler tarafından iktidardan uzaklaştırılmış ve Merkezi Afrika Cumhuriyeti'nde yargılanmıştır. Cinayet ve yamyamlık hariç birçok iddialarla suçlanan Bokassa ömür boyu hapse mahkûm edilmiş fakat 1993 yılında çıkarılan genel af'a salıverilmiştir. Bütün bunlar olup biterken akıl sağlığı giderek kötüleşmiş ve İsa'nın 13'üncü havarisi olduğunu dahi iddia etmiştir.

İmparator Bokassa'nın gücü gerçek olmasının yanı sıra mutlaktır ve genel olarak bir kralın ne kadar güce sahip olursa onu yasal yollarla iktidardan uzaklaştırmanın ne kadar güç olacağını ve büyük bir ihtimalle bu nedenden ötürü iktidardan inmeye kendi tebaası veya dış güçler tarafından zorlanması gerektiğinin açık bir göstergesidir.

19 ve 20'nci yüzyılın ötelere tarihin uzak dönemlerine baktığımızda böyle birçok örnekle karşılaşmaktayız. Deli ünvanlı verilen çok az krallıklardan bir tanesi 16'ncı yüzyılda İspanya Kraliçesi olan ve bir rahibeler manastırına kapatılan Juana la Loca'dır. Daha erken dönemlerde rastlanan diğer bir olay da aslında gerçek anlamda iktidardan indirilmeyen fakat 1392 yılında yakın çevresinden bazılarını ikaz etmeden öldürmesi sonrasında karısı ve en yakın erkek akrabaları tarafından kenara itilerek iktidardan uzaklaştırılan Fransalı Deli Charles örneğidir. Deli Charles'in deli olduğunun kanıtı 1405 yılında elbiselerinin yıkanması ve değiştirilmesini reddettiği 1405 yılında iyice tescillenmiştir.

Tarih; bir kralın askeri darbe isyan ve başkaldırı suikast cinayet hapis ve sürgüne gönderilme dâhil iktidardan uzaklaştırıldığı yüzlerce örneklerle doludur. Fakat bu olayların çoğunun doğasında aile içi kan davalarından ideolojik ayaklanmalara kadar uzanan çeşitli türden yoğun rekabet ve düşmanlıklara dayanan politik nedenler yatmaktadır.

İspanya Kraliçesi Deli Juana la Loca

Anayasal sistemlerin bu tür politik çekişme ve rekabetleri yasal zeminlere yönlendirerek politikacıların da görevden uzaklaştırılması suçlanması ve yargılanmasına imkân sağlayan çok büyük avantajları bulunmaktadır. Amerikan hukuk bilimcileri örneğin başkanlık görevlerini yerine getiremeyen ve başkanlık yetkilerini kullanamayan başkanın görevden alınmasına izin veren Birleşik Devletler Anayasasının 25 numaralı yasa değişikliğinin zihinsel gerileme ve kapasite yetersizliği durumlarında da geçerli olmasını savunmaktadırlar.

Fakat bir noktaya dikkat çekmekte yarar var. Donald Trump oyunu kurallarına göre oynamayı ve onu seçen ülkenin anayasasına saygı duymayı reddetmektedir. Fakat bu onun kesinlikle deli olduğu anlamına da gelmemektedir bu yöndeki davranışları anayasaya olan saygısızlığını da kapsayacak şekilde ancak onun popülizme olan bağlılığının bir göstergesi olabilir.

Politikacıların popülarlık adına kurallar ve anayasayı hor görmeleri genel olarak iktidarı ele geçirmeyi başarsalar da kendilerini sorunların içinde bulmasına neden olmaktadır. Bu konuda dikkat çeken bir olay 2001 yılı Almanya seçimlerinde oyların %20'sini alan ve ılımlı Hıristiyan demokratlar ile bir koalisyon hükümeti kuran sağ kanat partisi lideri Hamburglu yargıç Ronald Schill'in başına gelenlerdir. Schill suç oranını %50 oranında azaltacağı sözünü vermiş yamyamlığın yasal hale getirilmesi çağrısında bulunmuş seks suçlarının hadım edilmelerini talep etmiş ve rehin alan suçluları etkisiz hale getirmek için savaş sonrası Almanya'sında pek hoş karşılanmayacak bir teklifle zehirli gaz kullanılması

düşüncesini savunmuştur. Çocuklarını **“doğru şekilde”** yetiştirmeyen ailelerin hapse atılmaları gerektiğini dahi söylemiştir. Alman politikacıların genelini yetersiz olarak nitelendirmesi sonrasında görevden uzaklaştırılmış seçmenlerinin desteğini tamamen yitirmiş ve sonunda bir Alman gazetesi tarafından kokain çekerken gizlice görüntülediği Güney Amerika’ya kaçmak zorunda kalmıştır.

Alman popülist politikacı Ronald Schill.

Schill kesinlikle bir deli veya çılgın değildir fakat sadece Alman politik sisteminin kurallarına uyum sağlama kabiliyetini gösterememiştir. Bütün diğer popülist politikacılar gibi o da oyunu kurallarına göre oynamayacağı söylemlerini dile getirerek geniş seçmen kitlelerinin desteğini kazanmıştır.

Fakat kurallar genellikle iyi maksatlar için getirilmişlerdir örnek vermek gerekirse; dost akraba eşlere ayrıcalık yaparak onları hükümet görevlerine ve çeşitli danışmanlıklara atama olarak adlandırılan kayırmacılığı engellemek yolsuzluk ve rüşveti ortadan kaldırmak veya politikaların belirlenmesi ve ilan edilmesinde tutarlı ve sorumluluk duygusu içeren makul tedbirleri garanti altına almak maksadıyla kurallar koyulmuştur ve bu kurallara herkesin uyması gerekmektedir. Eğer bir hükümet bu kuralları göz ardı eden biri tarafından yönetiliyor ise ülke içi ve dışında hızla uyum kabiliyeti ve etkisini kaybedecektir. Böyle anlarda hükümet bünyesindeki diğer insanlar kendilerine kaçınılmaz olarak bu durumu engellemek için neler yapılabileceğini sormaya başlayacaklardır.

Başkan Donald Trump’ı görevden uzaklaştırma ve yerine güçlü ve istikrarlı yeni bir yönetim getirmenin tek resmi ve yasal yolu soruşturma ve yargılamadır. Fakat Birleşik Devletlerin hala yönetildiği 18’inci yüzyıl anayasası ile bu oldukça uzun karmaşık ve zor bir süreç olacaktır. Kongrenin Cumhuriyetçi üyeleri anlaşır bir şekilde Cumhuriyetçi bir başkanı görevden uzaklaştırmak için aylarca zaman harcamaya isteksiz olacaklardır.

Nihayetinde soruşturmaya yönelik bir girişimin başarısızlığa uğrama riski de bulunmaktadır.

Başkan Donald Trump 9 Haziran 2017 Rose Garden (Foto: CHERISS MAY/NurPhoto via Getty Images)

Eğer Trump aslında modern Amerika'nın karşılığı olan kraliyet mahkemesi yoluyla yönetme ısrarını sürdürür ise belki de tarihteki birçok örnekte görüldüğü gibi çevresindekilerin onunla daha fazla zaman geçirmek isteyen aile üyeleri ile birlikte hareket ederek onu görevden uzaklaştırmaları veya en azından etkisiz hale getirmeleri gerekebilir.

Fakat yine de başka seçenekler mevcuttur. Eğer Trump aslında modern Amerika'nın karşılığı olan kraliyet mahkemesi yoluyla yönetme ısrarını sürdürür ise belki de tarihteki birçok örnekte görüldüğü gibi çevresindekilerin onunla daha fazla zaman geçirmek isteyen aile üyeleri ile birlikte hareket ederek onu görevden uzaklaştırmaları veya en azından etkisiz hale getirmeleri gerekebilir. Attığı Twitter mesajları ve yaptığı konuşmalardaki mantıksızlık ve tutarsızlıklar (bunlar onun için önceden yazılıp kendisine verilmediği ve o da metne sıkı sıkıya bağlı kalmadığı sürece) sanki bunun önceden yapıldığı yönünde spekülasyonlara neden olmuştur.

Henüz başkanlığının birkaç haftasında içindeyken Donald Trump'ın baş stratejist ve danışmanı olan Steve Bannon birçok gazeteci tarafından **"Başkan Bannon"** olarak nitelendirilmeye başlanmıştır.

Birçok gazeteci tarafından Trump'ın naibi olarak görülen ve "Başkan Bannon" olarak nitelendirilmeye başlanan baş stratejist ve danışman Steve Bannon.

Bannon'un da şimdi kendisini bir kenara atılmış olarak gördüğü dikkate alındığında sanki Trump ailesinin başrollerde dönüşümlü olarak Jared Kushner ve Ivanka Trump olmak üzere gösteriye giderek daha fazla katılmaya başladıkları görülmektedir. Eğer Amerikalılar zayıf ve güçsüz başkanlarını görevden uzaklaştırmada başarısız olduklarını kanıtlarlar ise çok yakında içlerinden biri veya birkaçı kendisini gayri resmi olarak atanmış Amerikan naibi koltuğunda bulabilir.

Çevirenin Notları: Oldukça ilginç bir yazı ve ilk bakıldığında Birleşik Devletler Başkanı Donald Trump'ın Amerikan derin devleti tarafından kısa bir süre içinde görevden alınabileceği anlamı çıkarılabilir. Fakat aslında gerçek hiç te öyle değildir. Seçim kampanyası esnasında "Make America Great Again" sloganı ile yola çıkan Trump'ın başkan seçilmesi sonrasındaki çok kısa sürede yaptıkları İngiliz tarihçi Richard Evans'ın tespitleriyle örtüşmemektedir.

Amerikan derin devleti tarafından dize getirilen Donald Trump kendisine söylenenleri harfiyen yerine getirmekte ve arka planda Amerikan Emperyalizmi Amerika'yı tekrar büyük yapmak için gayretlerini büyük bir ustalıkla ve açık bir şekilde sürdürmektedir. Donald Trump'ın göreve gelmesi sonrasında; Afganistan'da bütün bombaların anasının acımasızca kullanılması güney komşumuz Irak ve PYD/YPG ile olan ilişkileri İsrail'e olan koşulsuz destek Suudi Arabistan ziyareti sonrasında Orta Doğuda ortaya çıkan Katar krizi Suudi Arabistan Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'a yapılan milyar dolar seviyesindeki silah satışları teröre destek vermekle itham ettirdiği Katar ile yapılan ortak tatbikat son NATO zirvesi esnasındaki tutumu 175 ülkenin imzaladığı İklim Değişikliği Bildirgesini imzalamaması ve daha birçok diğer olay Evans'ın da tespit ettiği gibi deneyimsiz Trump ve yakın çalışma arkadaşları tarafından yapılabilecek çapta faaliyetler kesinlikle değildir. Amerikan Derin devletinin ihtiyacı olan; tam da Donald Trump gibi deli veya deli gibi görünmesi istenen bir başkandır. Kendisine söylenenleri aksatmadan ve harfi harfine yerine getiren kukla bir başkan.

Donald Trump Birleşik Devletler başkanlığını dört yıl daha sürdürecektir ve Amerikan Derin Devleti şu ana kadar yaptıklarının çok daha fazlasını uygulayarak Amerika'yı yeniden büyük yapacaktır.

Bize düşen ise düşmanlarımız büyür ve güçlenirken dikkatli olmak ve kesinlikle küçülmemektir.

Yazının orijinaline aşağıdaki linki tıklayarak erişebilirsiniz.

LİNK : <http://foreignpolicy.com/2017/06/13/the-madness-of-king-donald/>

Yazar Richard Evans Almanya ve İkinci Dünya Savaşı üzerinde çalışmaları olan bir 20'nci yüzyıl Avrupa tarihçisidir. Son eseri **“Gücün Peşinde: Avrupa 1815-1914”** adlı kitaptır. ([@richardevans36](https://twitter.com/richardevans36))

Çeviren: Ercan Caner Elektrik ve Elektronik Mühendisliğinin yanı sıra uçak ve helikopter lisanslarına sahiptir. Kara Harp Okulunu 1985 yılında tamamlayan yüksek lisans derecesini 2012 yılında Gazi Üniversitesi'nden Avrupa Birliği – Türkiye İlişkileri alanında alan Caner halen Türkiye Hava Sahası Yönetimi alanında Haliç Üniversitesi'nde doktora tez çalışmalarını sürdürmektedir. Bir yazılım firmasında proje yöneticisi ve havacılık projeleri alan uzmanı olarak çalışan Caner Asliye Ceza Mahkemelerinde **“Havacılık Bilirkişiliği”** alanında pilot ve bakım uzmanlığı görevini de yürütmektedir. İleri Mühendislik ve Tasarım alanında **“Mentor”** unvanı da olan Caner havacılık savunma teknoloji güncel haber ve güncel politika hakkındaki yazı ve çevirilerini academia.edu ve sunsavunma.net sitelerinde paylaşmaktadır. Caner evli ve iki çocuk babasıdır. İngilizce bilen ve Fransızca okuyabilen Caner'in İnsansız Hava Araçları (2014) ve Taarruz Helikopterleri (2015) konulu makaleleri yayımlanmıştır. 40 yılı kapsayan Türk Silahlı Kuvvetleri Birleşmiş Milletler NATO ve savunma sektör deneyimlerine sahiptir. ercancaner@gmail.com

ABD ABD Başkanı Değişiyor mu? Amerika'da Neler Oluyor? Başkan Bannon? ABD Yeni Başkanı Deli Donald Trump Donald Trump Donald Trump Deli mi? Steve Bannon Görevden Alma

LİNK : <https://sunsavunma.net/kral-deli-donald/?fbclid=>

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category güvenlik]

[tags GÜVENLİK, SECURITY, AMERİKA DOSYASI, ERCAN CANER, KRAL, DELİ DONALD]